

UZASADNIENIE

Zażalenie oskarżyciela publicznego - Drugiego Urzędu Skarbowego w Z. – na postanowienie Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 27 marca 2014r. o umorzeniu wobec przedawnienia karalności czynów kwalifikowanych z art. 57 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks zarzuconych wobec obwinionej K. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że wykroczenie skarbowe określone w art. 57 § 1 kks ma charakter formalny i polega wyłącznie na uporczywym nie wpłaceniu w terminie podatku i w żadnym razie nie dotyczy uszczuplenia lub narażenia na uszczuplenie należności publicznoprawnej. Każda inna interpretacja normy prawnej zawarta w tym przepisie jest niedopuszczalna. W szczególności niedopuszczalne jest interpretowanie tego przepisu w sposób wskazujący, że uporczywe nie wpłacanie w terminie podatku ostatecznie prowadzi do uszczuplenia bądź narażenia na uszczuplenie należności publicznoprawnej.

W aktualnym stanie prawnym tzn. po wejściu w życie noweli kodeksu karnego skarbowego w dniu 17 grudnia 2005r. wykroczenia skarbowe z art. 57 § 1 kks ma charakter skutkowy, bowiem wprowadzono definicję legalną terminu „nie wpłaca w terminie podatku”.

Z uwagi na to, że znamię czynu „nie wpłaca w terminie podatku” (art. 53 § 29 w zw. z § 27 kks) posiada definicję legalną, stypizowany w art. 57 § 1 kks czyn zabroniony jest czynem skutkowym. W rozumieniu kodeksowym znamię „nie wpłaca” zawiera w sobie element powstania uszczerbku finansowego. Zaznaczyć wszakże należy, że gdyby znamię to nie posiadało swojej ustawowej charakterystyki, czyn zabroniony uporczywego nie wpłacania podatku byłby czynem bez skutkowym, ponieważ czasownik „nie wpłaca” nie zawiera w sobie elementu znaczeniowego „powodować”.

W dalszej kolejności stwierdzić należy, że określony w przepisie art. 44 § 3 kks szczególny termin biegu przedawnienia karalności przestępstwa i wykroczenia skarbowego polegającego na uszczupieniu bądź narażeniu na uszczuplenie odnosi się tylko i wyłącznie do przestępstw i wykroczeń skarbowych, które w zestawach znamion ustawowych posiadają znamię uszczuplenia spełniającego funkcję skutku. Znamiona ustawowe wykroczenia skarbowego uporczywego niewpłacania w terminie podatku nie posiadają znamiona uszczuplenia, dlatego też dyrektywa przepisu art. 44 § 3 kks nie znajduje zastosowania do obliczenia przedawnienia karalności tego wykroczenia skarbowego. Stąd rozpoczęcie biegu przedawnienia karalności następuje od momentu zakończenia przez sprawcę (podatnika) czynu zabronionego, czyli od ustania stanu przestępczego, polegającego na uporczywym niewpłaceniu podatku zgodnie z regułą określoną w art. 44 § 4 kks. Innymi słowy przedawnienie karalności wykroczenia z art. 57 § 1 kks rozpoczyna swój bieg od popełnienia tego czynu i wynosi rok, a gdy w tym czasie wszczęto przeciwko jego sprawcy postępowanie przedłuża się do dwóch lat, od czasu popełnienia tego czynu.

Podobne stanowisko w tej kwestii zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27 marca 2003r. (I KZP 2/03), oraz w wyroku z dnia 25 października 2005r. (IV KK 353/05).

Z powołanych wyżej orzeczeń wynika, że przedawnienie wykroczenia określonego w art. 57 kks rozpoczyna swój bieg od popełnienia tego czynu, czyli od ustania wywołanego zachowaniem sprawcy, stanu bezprawnego, to znaczy uporczywego naruszania przez niego obowiązku płacenia podatku w terminie, i wynosi rok, a gdyby w tym czasie wszczęto przeciwko sprawcy postępowanie przedłuża się do dwóch lat od czasu popełnienia czynu.

Warto tu również przywołać wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011r. (II KK 214/10), w którym stwierdzono, że przepis § 4 art. 44 kks obejmuje te przestępstwa skarbowe znamienne skutkiem w których skutek jest znamieniem typu czynu określonego w kodeksie karnym skarbowym, a zatem nie są to czyny polegające na narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej w rozumieniu art. 44 § 3 kks.

Sądowi odwoławczemu znane jest postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2011r. (V KK 361/10), ale nie sposób podzielić stanowiska zawartego w tym orzeczeniu, bowiem jest ono sprzeczne z wcześniejszymi wywodami oraz dotychczasową linią orzecniczą Sadu Najwyższego.

Zwrócić przy tym należy uwagę, że wskazane orzeczenie dopuszcza się rozszerzającej i niedopuszczalnej w prawie karnym interpretacji normy prawnej zawartej w art. 57 § 1 kks.

Mając w końcu na uwadze, że czyny zarzucane obwinionej, popełnione zostały 30 kwietnia 2012r. i 25 maja 2012r., zaś postępowanie wszczęto 27 listopada 2013r., stwierdzić należy, że doszło do przedawnienia jej karalności.

Zarządzenie:

1/odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć:

a/ obwinionej

b/oskarżycielowi publicznemu

2/akta zwrócić SR w Zielonej Górze

Z. dnia 21 maja 2014 r.

Przewodniczący: